

Niina Pettersson-Salonen, Lähihoitaja-opiskelija**KEVA-verkosto, Tansania**

Työpaikka: Lapsivankila.

Osoite: IDARA YA USTAWIWA JAMII, MAHABUSI YA WATOTO P.O.Box 597 Tel.53097 MOSHI.

Ulkomaanjakson kesto oli 5 viikkoa.

TYÖPAIKKA, TYÖTEHTÄVÄT JA PEREHDYTYS NIIHIN

Työharjoittelupaikkani oli lapsivankila, jossa oli 13 poikaa iältään 10-17-vuotiaita. Sain työpaikalle perehdyttämisen vankilan johtajalta muutamien päivien sisällä saapumisestani, mutta perehdyttäminen ei sinällään koskenut omia työtehtäviäni vaan sain tietoa enemmänkin vankilan yleisestä käytännöstä ja systeemistä sekä lainsäädännöstä. Olin jo etukäteen tietoinen siitä, että toiminta on täysin omasta itsestäni riippuvaista. Sain täysin vapaat kädet toteuttaa päivien kulkua. Olin jo etukäteen pohtinut mitä kaikkea voisin opettaa. Suurimmaksi osaksi tein opetustyötä. Opetin lukemista, kirjoittamista, englantia, laskemista, seksuaalikasvatusta, terveystietoutta, historiaa, maantietoa, tapakulttuureja eri maissa, tasa-arvoa ja naisten asemaa, taidetta, musiikkia ja liikuntaa eri leikkien ja tanssin muodossa. Vapaa-ajalla juoksin lasten asioilla, sillä he tarvitsivat monenlaisia juttuja vankilaan mm. ylimääräistä ruokaa.

SOPEUTUMINEN TYÖPAIKKAAN JA KOHDEMAAN KULTTUURIIN

Sopeutuminen työpaikkaan sekä kohdemaan kulttuuriin oli helppoa. Ensimmäisten päivien aikana huomasin olevani hyvinkin väsynyt töiden jälkeen, mutta pakottauduin lenkille ja pidin huolta jatkuvasti omasta nesteytyksestä, mikä tietysti auttoi omassa jaksamisessa. Ihmiset ovat hyvinkin ystävällisiä ja heihin on helppo tutustua.

- a. Työkielenä oli englantia. Tarvittaessa olisimme saaneet tulkin vankilaan, mutta pärjäsimme pitkälti ilmeillä, sillä yksi vankilan pojista osasi hyvin englantia ja oli halukas kääntämään oppitunnit swahiliksi. Myös vankilan toinen työntekijä tulkitsi mielellään tarvittaessa. Innostuin swahilin kielestä siinä määrin, että onnistuin myös itse pitämään muutaman oppitunnin swahiliksi. Käännöstoissa meni useita tunteja, mutta lapsilla oli hyvin hauskaa, joten olihan se kaikki sen arvoista.
- b. Koin yllättäviä tilanteita viestinnässä lasten kanssa. Lapsia ei kannusteta luovuuteen ja koko koulutusjärjestelmä on pänttäämistä ja asioiden ulkoa muistamista. Tajusin esimerkiksi matematiikkaa opettaessa että lapset osasivat lukuja ja muistivat oikeita vastauksia, mutta eivät sitten osanneetkaan soveltaa oppimaansa käytäntöön eivätkä osanneet määreitä. Tietynlainen looginen ajattelutapa oli kovinkin kadoksissa. Muutoin en kokenut ongelmia viestimässä työtovereiden tai lasten kanssa. Kommunikointia helpottamaan pyysin esim. lapsia piirtämään minulle tapahtumia, josta he halusivat kertoa. Lisäksi meillä oli sanakirja vankilalla ja kuten mainitsin, yksi pojista osasi erittäin hyvin englantia.
- c. Työkulttuuri Suomen ja Tansanian välillä on hyvin erilaista. Voisin väittää että yhtäläisyyksiä ei ole lainkaan. Tansaniassa tervehtiminen on tärkeää ja jokaista vastaan tulijaakin tervehditään. Ensin sanotaan hei jonka jälkeen vielä kysytään mitä kuuluu. Swahilin kielen tervehdykset tulivat tutuiksi. Opettaessani kysyin yhdeltä pojalta onko hän väsynyt, sillä hän haukotteli kokoajan. Sanoin, että mikäli hän on väsynyt voidaan pitää tauko tai jatkaa tehtäviä huomenna. Hän vakuutteli että ei ole väsynyt, vaikka haukotteli kokoajan. Tottakai hän oli väsynyt, mutta sitä ei varmaankaan milloinkaan kehittäisi sanoa opettajalle. Työajat ovat hyvin joustavia ja aikakäsitys häilyvää. Monesti asioiden annetaan mennä omalla painollaan. Myöhästyminen on ok ja taukoja voidaan pitää miten sattuu. Töiden organisointi vankilalla kuitenkin toimi suhteellisen hyvin, joka ei ehkä ole niin tavallista. Pojilla oli selkeät vuorot siitä, kuka laittaa

ruokaa, kuka lämmittää hellaa, kuka pilkkoo puita, kuka pesee astiat ja kuka hoitaa pihaa. Lapset tekivät annetut tehtävät hyvin kuuliaisesti. Aikakäsitys on suomalaisesta käsityksestä siis poikkeava. Naisten kohtelu oli omalle kohdalleni pääasiallisesti kunnioitettavaa, mutta toki esiintyi ns. hermoja rasittavia tilanteita esim. yökerhoissa. Tansaniassa naiset edelleen tekevät noin 85% kodin hoitamisesta. En koe Tansanian olevan tasa-arvoinen maa. Koin kuitenkin, että minua kunnioitettiin ja kohdeltiin kaiken kaikkiaan hyvin. Tansaniassa ihmiset ovat aurinkoisia ja ystävällisiä. He myös tarjoavat apuaan helpommin kuin suomalaiset. Suurin kulttuuriero jonka koin raskaaksi oli suhtautuminen lapsiin. Lapsilla on hyvin heikot ja huonot oikeudet Tansaniassa, ja väkivalta varjostaa monen lapsen kasvatusta. Lapsilta vaaditaan myös liikaa ikään ja tasoon nähden. Esimerkkinä 3-vuotias päiväkodissa (pitää istua paikallaan ja harjoitella matematiikan numeroja).

KÄYTÄNNÖN JÄRJESTELYT ASUNNON JA TYÖPAIKAN SUHTEEN

Olin hyvin hämmästynyt kansainvälisyysasioita hoitavien Anun ja sittemmin Riikan asiantuntevasta tavasta hoitaa koko ulkomaanharjoitteluun lähtöni. Molemmat olivat hyvin positiivisia koko lähtöni suhteen, joka luonnollisesti antoi minulle hyvät fiilikset jo alkusuunnittelu vaiheessa. Hyvin yksinkertaistettua toimintaa ilman minkäänlaista sähläystä, niinhän se pitää mennäkin. Myös minua ohjaavat opettajat ja vastuupettaja olivat koko ajan hengessä mukana ja halusivat varmistaa, että kohdallani menee asiat ennen kaikkea turvallisesti. Koko käytännön järjestely vaati paljon joustoa opintojen suunnittelujenkin suhteen, ja näistä erityisjärjestelyistä olen myös hyvin kiitollinen. Koulun kautta maksuasiat sujuivat erittäin vaivattomasti, eikä minun tarvinnut käyttää omaa rahaa kuin rokotuksiin ja viisumimaksuun, ja nekin rahat sain takautuvasti. TVL-talolla henkilökunta oli jokainen kultaa kalliimpaa. Jenni osasi hoitaa asiat suurella sydämellä ja tarmolla, luotettavasti ja ammattitaidolla. Pystyin luottamaan täysin niin työpaikkani esimiehiin vankilalla kuin TVL-talon henkilökuntaan.

b) Liikkuminen paikallisilla liikennevälineillä oli huvittavaa. Saimme aamuisin työpaikalle kuljetuksen, mutta työpaikalta poistuessa jouduimme itse päättämään paikallisen minibussin eli dala-dalan tai taksin välillä. Moottoripyörän kyytiin ei kannattanut mennä, sillä se ei ollut ihan turvallisimmasta päästä se matkustusmuoto. Vaikka vankilalle oli matkaa alle 5 kilometriä, en kuitenkaan jaksanut työpäivien jälkeen kävellä kotiin, sillä päivisin lämpötilat kohosivat kuumimmillaan liki 40 asteeseen.

Dala-dala on vanha hiace, jossa on penkkejä takana. Bussi on mitoitettu noin kymmenelle hengelle, mutta yleensä matkustajia oli sulloutunut minibussiin noin kolmekymmentä. Ei ollut tavatonta nähdä esim. vuohia bussin katolla. Lattia oli useasti jo reikäinen ja tulikuuma moottori jalkojen alla poltti kaksi kertaa kenkäni kiinni lattiaan. Bussista poistuessa kerättiin maksu, joka oli euroissa noin parikymmentä senttiä. Käytössämme oli myös luotettavia taksikuskeja jotka heittivät meidät 2.5 eurolla kotiin. Valitsin pääsääntöisesti tämän vaihtoehdon. Kaiken kaikkiaan hintataso on edullinen, mutta vaaleaihoisena jouduin maksamaan kaikesta enemmän ja tinkaukseen piti käyttää paljon aikaa ja energiaa.

c. Yllätyin positiivisesti TVL:n varustelutasosta. Sieltä ei puuttunut mitään, mitä olisin osannut kaivata. Kirjahyllykin oli täynnä ruotsin, englannin ja suomenkielen kirjoja. Huoneet olivat kodikkaat ja siistit, olohuoneessa oli läppäri ja toinenkin tietokone. Järjestimme leffailtoja silloin tällöin. Suihkut ja vessat olivat siistit ja erityisesti ilahduin keittiöstä ja sen hygieniatasosta, josta afrikkalaiset kodinhengettäret ”dadat” vastasivat. Ruoka oli hyvää ja sitä oli aina riittävästi. Käytössämme oli myös jääkaappi johon saimme ostaa omia ruokiamme. Pullotettua vettä oli aina saatavilla, eikä se maksanut erikseen. Vaatteet piti pestä kaivolla käsin. Kaivo sijaitsi takapihalla ja kaupasta sai ostettua pesupulveria. Pesin ensimmäiset kaksi viikkoa petivaatteitani ja käyttövaatteitani päivittäin, sillä kärsin pariviikkoa kirppuongelmasta. Jalkoja kannatti pestä päivittäin eikä likaisilla jaloilla pidä mennä nukkumaan. TVL talolla ei kuitenkaan ollut mitään luteita vaan hyttyset ja muut öttiäiset iskivät illalla ulkona todella pahasti, joten hyttysmyrkyä on käytettävä.

Jokaisen asukkaan tuli huolehtia yleisestä siisteydestä. Harjoittelun aikana jokainen oli vastuussa viikko kerrallaan siitä, että tyhjiä sooda- tai vesipulloja ei lojuisi pöydillä, päivällisen jälkeen ruoat tuli laittaa

jääkaappiin, varmistaa että tietokone on pois päältä ja sulkea ulko-ovi. Mikäli talolta poistui seitsemän jälkeen tuli oma nimi kirjata ylös kirjaan ja samoin paluu-aika. Tämä oli hyvä käytäntö turvallisuussyistä. Hiljaisuus oli kymmenen jälkeen aamu 7 asti.

Kaiken kaikkiaan Tanzania Volunteersillä on muitakin sääntöjä, jotka koskivat työharjoitteluamme ja maksukäytäntöjä. Töissä piti käydä sopimuksen mukaisesti joka päivä maanantaista perjantaihin ja työssäoloaikoja tuli noudattaa. Omalla kohdallani työajat vankilalla olivat aamu puoli yhdeksästä ilta-päivä puoli kahteen. Tosiasiassa työaika kuitenkin kului enemmän, sillä töiden jälkeen valmistelin taas seuraavan päivän oppitunteja TVL-talolla. Lisäksi työskentelin myös kansallisena vapaapäivänä, jolloin vapaapäivä jokaiselle olisi sallittu. Sääntöihin kuului tietysti hyvä käytös niin TVL-talolla kuin talon ulkopuolellakin. Maalaisjärjen käyttö on suositeltavaa.

Sairastapauksissa töistä voi olla pois kaksi päivää ilman lääkärin todistusta. Itse olin pois töistä kurkkukivun vuoksi yhden päivän koko harjoittelun aikana, josta olen kiitollinen. On hyvin yleistä sairastaa matkaripuliatms, mutta olin onnekas kun en kurkkukipua kummemmin sairastunut.

Mikäli työpaikalla ilmenisi jotakin ongelmaa, tulisi siitä heti ilmoittaa TVL-talolla. Vankilalla mitään ongelmia ei ilmaantunut ja nautin täysin sydämin siellä työskentelystä ja ihmisistä siellä. Minun lisäkseni omassa työvuorossani oli vapaaehtoisia kaksi. Heidän kanssaan suunnittelimme päivien kulkua yhdessä.

OMIA AJATUKSIANI KOHDEMAASTA

Kuvani kohdemaasta muuttui hieman ja erityisesti kuva avustustyöstä ja sen tarpeellisuudesta. Tansania on maa, jossa on valtavat luonnonvarat ja paljon potentiaalia talouden tasapainottamiseen. Korruptio tietysti on yksi syy siihen, miten asiat eivät suju toivotulla tavalla, mutta yksi syy ja mielestäni perimmäisin syy kaikkiin epäkohtiin on koulutuksen huono taso tai sen puute. Kestävää kehitystä tukisi opetuksen vieminen eri paikkoihin, yleinen kaaostila on vallitseva ja mikään ei muutu ellei rakenteisiin puututa.

Lahjoittamamme vaatteet menevät kadulle myyntiin, eikä aina suoraan niitä tarvitseville. Kun puoli kylää kulkee länsimaisissa vaatteissa on sekin vähä pois paikalliselta ompelijalta ja osa afrikkalaista vaatekulttuuriakin häviää pikkuhiljaa. Länsimaista tuotuja tavaroita kuten taidetarvikkeitaakaan ei sitten osata käyttää tai ainakaan hyödyntää pedagogisella tavalla. Roskien määrä on valtava ja maatumaton muovi lojuu kaduilla, sillä kierrätyksestä tai jätekuljetusjärjestelmästä ei ole tietoaakaan. Niin paljon muovista tuontituotetta länsimaista. Coca-cola company omistaa paikallisen vesilähteen, vesi tulee suoraan Kilimanjarolta. Ironista onkin se, että kokista saa useasti edullisemmin kuin puhdasta pullovettä.

Kulttuurien tuntemus on globaalissa maailmassa merkityksellistä monessakin mielessä. On hienoa, että suomalaisessa koulutusjärjestelmässä vaihto-opiskelut ovat itsestään selvyyksiä ja on hienoa, että sitä tuetaan. Ihmettelen kuitenkin sitä, miten paljon länsimaista tulevat ihmiset lähtevät kurjuuden keskelle kokeilemaan omia siipiään ja työskentelevät erinäisissä kohteissa muutamista viikoista kuukausiin helpottamalla kaaosta vain hetkeksi rakentamatta kuitenkaan mitään pysyvää järjestelmää. Pohdin myös sitä, miten paljon esim. vankilalla lasten kanssa ei tehtäisi mitään jollei siellä olisi vapaaehtoisia heitä opettamassa ja viihdyttämässä? Epäilen. Luulen että jotakin keksittäisiin kyllä, mutta nyt ei vain tarvitse, sillä ilmaisia vapaaehtoisia olisi tulossa ovista ja ikkunoista köyhään Afrikkaan...

Vierailin orpokodissa sekä HIV-positiivisten lasten päiväkodissa. Paljon on suomalaisia näissäkin kohteissa ollut vapaaehtoisena, mutta kukaan ei valvo järjestelmää sen kummemmin, että voitaisiin kyseenalaistaa ne asiat joita lasten kanssa päivisin puuhataan. Orpokodissa hygieniataso oli edelleen olematonta ja sitä huonoa tasoa todistin muutaman suomalaisen kanssa kun seurasimme itävaltalaisyttöjen työtä sivusta. Tuntuu typerältä lähteä neuvomaan eurooppalaisia vaikka siitä, miten tärkeää käsienpesu lapsilla olisi. Tai siitä, miten he syöttävät lasta liian nopeasti. Paljon epäkohtia joihin voisi puuttua. Hyvin pian kuitenkin ymmärsin, etten voi puuttua kaikkeen, mutta voin vaikuttaa siihen, miten työni itse siis teen.

MITÄ OPIN OMASTA KULTTURISTANI JA AMMATTIALASTANI

Olen aina ollut kiitollinen siitä, että olen saanut syntyä Suomeen. Pidän suomalaisesta kulttuurista, toki on asioita joiden toivoisin olevan toisin. Suomessa on hyvin suorittamispainotteinen yhteiskunta ja yksilökeskeinen ajattelutapa. Koen vahvasti että erilaisuutta ei ainakaan koulutusjärjestelmässä osata riittävästi hyväksyä.

Pohdin useastikin matkan aikana lähihoitajan rooliani työympäristössäni ja jo heti pian huomasin sen, miten monipuolisesti sain toteuttaa tulevan ammatinkuvan eri osioita harjoittelupaikallani. Minulle tavoitteellinen ja suunnitelmallinen työskentely on tärkeää.

Opin työskentelemään vaativissa olosuhteissa. Harjoittelujakso vankilalla loi minulle uskoa siitä, että pystyn jatkossa työskentelemään henkisesti raskaalla mielenterveysalalla kuluttamatta itseäni liikaa. Taito peilata omia tuntemuksia ja prosessoida raskaita asioita syveni omalla kohdallani. Tätä pidän hyvin merkityksellisenä asiana omassa ammatillisuudessa.

Koen olevani etuoikeutettu saadessani lähteä työssäoppimaan juuri lapsivankilaan. Työharjoittelupaikka sopii niin kuntoutuksen osa-alueen harjoittelupaikaksi kuin varhaiskasvatuksenkin harjoittelupaikaksi. Suosittelen lämpimästi kaikille Tansaniaan lähtöä. Kokemus oli hieno ja siitä saa irti jokainen juuri niin paljon kuin itse haluaa ammatillisesti tai yleisesti ottaen saada irti. Heikommallakin kielitaidolla pärjää kyllä, yksin voi lähteä sillä ystäviä varmasti löytyy. Lisäksi TVL-talolta järjestettiin mukavaa ohjelmaa ja ketään ei jäänyt yksin. Suosittelen myös lyhyempiäkin vaihtojaksoja, sillä jo parinkin viikon vaihto antaa näkökulmaa asioihin.

Ihmiset näkevät ja kokevat asiat hyvin eri tavoin, itselleni matka oli kaiken kaikkiaan positiivinen. Matka käy henkisesti raskaaksi toki varsinkin lapsivankilassa ollessa, sen vuoksi onkin hyvä päästä tuulettumaan, purkamaan tunteita. Itse aloin tanssimaan ja kirjoitin paljon päiväkirjaa.

Ulkomaanvaihto on monelle suuri henkilökohtainen voitto ja sillä haetaan omia kokemuksia, omia rajoja ja ehkä jopa itsensä ylittämistä. Itselleni syyt vaihtoon lähtöön olivat puhtaasti ammatillisesta näkökulmasta. Sen vuoksi olen erittäin onnellinen siitä, että sain toteuttaa vankilalla juuri sellaisia työtehtäviä, jotka koin itse olevan hyödyksi lapsille. Omat henkilökohtaiset intressini olivat lähihoitajaopinnot sekä seksuaalineuvojarooli aikaisemmista opinnoistani.

OTTEITA PÄIVÄKIRJASTANI

Vapaa-aikaa jäi runsaasti ja otin siitä toki kaiken irti. Kirjoitin koko viiden viikon ajan päiväkirjaa. Koska kirjoitukseni sisältävät paljon henkilökohtaisia ajatuksiani, poimin raporttini jatkeeksi vain joitakin kohtia tänne. Ehkä näistä pienistä murusista saa käsitystä siitä, miten elävästi voi viisi viikkoa Tansaniassa viettää. Antoisia lukuhetkiä!

”Orientaatiopäivä. Menimme kaupungille yhdessä suomalaisystävättäreni ja oppaamme kanssa. Koska minibussit olivat niin täynnä, liftasimme keskustaan. Kaupungissa köyhyyden määrä oli niin koskettavaa. Näin pienen vauvan kadulla viltin alla nukkumassa äitinsä kainalossa. He olivat ihan pölyisiä ja arvioin vauvan iäksi muutaman viikon. Annoin äidille tikkareita ja rahaa. Kävelimme tukkoisella kadulla kun ihmiset alkoivat panikoitumaan. Kaasupommi räjähti vieressämme ja se haju oli kamalaa. En pystynyt hengittämään kunnolla minuutteihin ja samalla meidän piti juosta turvaan ja päästä pois keskustasta. Presidentinvaalien vuoksi mellakoita oli nyt joka puolella.”

”Swahilin kulttuurissa kellonajat ovat täysin eri kuin mitä länsimaissa. Kun minulle kello näyttää yhtä on se paikallisille kuusi. Aikakäsitys aiheutti paljon väärinkäsityksiä”

”Menin ajoissa nukkumaan, mutta uni ei tullut. Yöllä kolmelta heräsin koirien haukuntaan ja kukon kieuntaan. Punkkien ja kirppujen ja hyttysten syömät jalkani kutisivat niin pahasti, että raavin jalkani verille.

Aamupalaksi oli puuroa ja mustaa teetä. Mukaan vankilaan pakkasin juomavettä, otin lapsille karkkia ja itselleni vessapaperia. Saimme taas kyydin vankilalle ja poikkeuksellisesti takaisin, sillä levottomuudet kaupungissa jatkuu edelleen.”

”Vankila oli kadulta päin katsottuna hassun näköinen viritys, jota ympäröi verkkoaitaus. Pihalla kasvoi hedelmäpuita ja kanat juoksentelivat pihalla vapaana. Lapset olisivat päässeet milloin tahansa lähtemään. Mutta ei sieltä kukaan karkaa.. Toiseksi, heillä on vankilassa asiat niin paljon paremmin kuin kadulla. Vankila muistuttaa paljolti isompien lapsien päiväkotia:)”

”Lapset halusivat kuulla tarinoita eri maista. Tänäpäin he oppivat Liberiasta ja Tansaniasta. Esim Liberiassa on naispresidentti ja miehellä vaimoja voi olla neljä. Vain tummaihoiset voivat tulla maan kansalaisiksi. Liberian sisällissodassa kuoli puoli miljoonaa ihmistä. Etiopian ja Eritrean sodankäynti loppui kahden vuoden jälkeen rahan puutteen vuoksi. Yksi päivä sotaa maksoi miljoona USA:n dollaria joten kahdessa vuodessa rahat loppui tyystin.”

”Pidimme oppituntia myös malariasta, johon 500 miljoonaa sairastuu vuosittain. Heistä 1-2 miljoonaa kuolee. Tansanialaisista 95% asuu riskialueella. Vankilassa olleista lapsista yksi poika oli sairastunut malariaan, mutta sai heti apua ja selvisi siitä, sillä lääkärin hoito on edullista myös paikallisille. ”

”Lapset loukkaantuivat syväsi kun en syönyt heidän tekemää ruokaa heidän kanssaan. Kaikki kuuluu jakaa.. Pohdin olisiko heidän loukkaantumisensa niin paha kuin oma vatsatautini...Pidättäydyin päätöksessäni enkä syönyt vankilalla lainkaan.”

”Epäkohtia on niin paljon..Mulla on nyt neljä viikkoa aikaa alkaa opettamaan perusjuttuja. Kuten lukemista ja kirjoittamista ja matikkaa. Miten typerää että täällä edelliset vapaaehtoiset on vaan selvittänyt kaiken näköistä testaamatta lasten omaa oppimisen tasoa. Ei ole järkeä opettaa lapsille esim. USA:n bruttokansantuotteesta kun he eivät edes ymmärrä mitä koko sana tarkoittaa.”

”Yks poika ei jaksanut keskittyä matikantehtäviin. Sanoin että on ihan fine jos ei just nyt nappaa. Ehdotin, että hän voisi piirrellä vaikka unelmakarttaa. Tunnin loputtua katsoin piirustusta johon oli piirrelty vain aseiden kuvia....”

”Mä niin pelkäsin sitä hetkeä kun mun pitää käydä vankilassa vessassa....voi ei sitä reikää siellä lattiassa ja hyttysiäkin joka paikassa.”

”Söin kotiin päästyäni pitkän päivän jälkeen banaanikeittoa. Hauskaa miten täällä on viittä eri banaanilajia. Ruokabanaanina käytetään niin kuin meidän perunaa.”

”Lähellä on uima-allas jonne käveltiin ystävättäreni kanssa. En ollut riittävän hienoissa vaatteissa, joten en päässyt salille mutta uimaan pääsin siihen kivaan pikku altaaseen, jossa kellui tupakantumpeja ja karpäsiä. Mutta voi miten teki hyvää päästä veteen!”

”Juon niin paljon vettä että oon alkanut syömään aamupalalla teelusikallisen suolaa.”

”NINA tarkoittaa swahilin kielellä minä olen. Kaikki täällä oppii siis mun nimen aika nopeesti.”

”Toin pojille tänäpäin vankilaan 104-palan palapelin. Siinä oli supermiehen kuva. Se oli mieleinen. Toin myös kimblen ja paljon kyniä ja karkkia ja helmitaulun matikkaa varten. ”

”Tänäpäin juteltiin yhdysvalloista. Lapsista oli mielenkiintoista kuulla, miten 320miljoonasta amerikkalaisesta 1/3 on lihavia. 77prosenttia on valkoisia ja 13% väestöstä on mustia. Pidettiin lapsille halloween juhlat ja kerrottiin halloweenin historiaa. Kerrottiin, miten silloin muistellaan kuolleita ja amerikkassa lapset pukeutuu hauskasti kummituksiksi ja kierrellään ovella kyselemässä karkki tai kepponen. Afrikassa ei juhli halloweenia. Pelattiin tänäpäin paljon jalkapalloa, kuunneltiin musiikkia radiosta ja tehtiin tanssirinki ”

”Yksi poika oli ollut ihan turhasta vankilassa jo kohta kaksi vuotta. Se nyt vaan on väärin. Voinhan mä tähän sopeutua ja elää tän kanssa. Mutta hyväksyä mä en pysty. Tää ei vaan ole oikein”

”XXX menee tänään oikeuteen. Se pyysi mua mukaansa, koska sitä hermostuttaa niin kovin. Sain vankilanjohtajalta luvan tulla mukaan. Asia käsiteltiin suljetussa huoneessa. Mä odotin ulkopuolella kahden aseistetun vartijan vierellä.”

”Järjestettiin TVL-talolla hauskat bileet ja olympialaiset. Soiteltiin kitaraa ja illalla mentiin kuuntelemaan reggae-musiikkia. Live-bändejä on kiva katsella.”

”Neljän tunnin yöunien jälkeen lähdimme kuumavesilähteelle. Ajoimme autolla n. 1.5 tuntia sinne. Paikka oli paratiisi. Hyppäsin kirkaaseen lähteeseen jonka jälkeen otin päiväunet riippumatossa. Matkan varrella näin paljon kurjuutta ja köyhyyttä, niin kuin joka puolella täällä. Roskien määrä hämmästyttää. Roskia on joka puolella. Silmäkantamattomiin.”

”Teiden pöly on sellaista, etten saa sitä jaloista välillä pesemälläkään. Se on niin hienojakoista, että se menee syvälle ihohuokosiin. Kun istuu auton kyydissä ja ohi ajaa toinen auto on vaikea hengittää. Ja kuumuus...täällä on niin kuuma!!”

”Meillä oli tänään tanssiryhmä esiintymässä TVL-talolla. Afrikkalaista tanssia upeiden afrikkalaissoittimien kanssa ja hienot perinnevaatteet. He pitivät tanssitunnin meille ja me kaikki parisensataa vapaaehtoista intouduimme tanssimaan pitkin iltaa.”

”Eilen taivas oli täysin kirkas. Ihailin Kilimanjaron kukkulaa takapihalta. Siinä se nyt on, vajaa 6km korkea vuori, Afrikan korkein kohta.”

”Ajatella. Nyt on marraskuu ja aurinko on laskenut kaksi tuntia sitten. Silti ulkona on reilusti yli 30 astetta.”

”Halloweenin kunniaksi vietimme uskomattoman hienot grillibileet pukeutuen afrikkalaisiin asuihin. Meille loihdittiin mitä upeimmat ruuat. Söin kasvisvartaita ja maissia. Ulos laitoimme parisensataa kynttilää, soitimme rumpuja ja tanssimme afrikkalaisia tansseja nuotion ympärillä.”

”Aamulla lähdimme ison porukan kanssa kohti sademetsää. Siellä ne ihmiset asuvat banaanipuun lehdistä rakennetuissa hökkeleissään. Näin kahvipuita, huumepuun joka on kovin paljon kannabiksen vaikutteinen ja todellakin iso puu, eukalyptuspuita, mangopuita, avokadopuita, banaanipuita, tomaattipuun...opin myös jukkapalmusta sen, että kun mies pyytää vaimoltaan anteeksi tuo hän palmun yläoksat naiselle ja sitoo sen solmulle, asettaa naisen jalkojen eteen ja pyytää anteeksi. Täällä myös yhden kasvin juuresta tehdään sipsejä. Näin kameleontteja ja opin, että tyttökameleontilla ei ole sarvia lainkaan toisin kuin pojalla niitä on kaksi.”

”Raahauduin sunnuntai-aamunna Baptistikirkkoon, sillä siellä lauletaan gospelia. Seitsemän ihmistä tuli minua vastaan ja olivat niin onnellisia, että olin tullut heidän kirkkoonsa.”

”Vuoristotie oli mutkainen ja huono. Jäimme heti matkan alussa autolla kiinni. Lapset juoksivat intoa puhkuen katsomaan valkoihoisia. Reitti pelotti minua, sillä polut vuorilla oli hyvin kapeita ja putous alas hurja.”

”Vaelsimme vuorilla pari tuntia kunnes saavuimme vesiputoukselle. Se oli paratiisi maan päällä. Uin putouksen luolaan, vesi oli jäätävän kylmää. Kuulin vasta jälkeen päin, että viikkoa aiemmin poika oli kuollut uidessaan putouksessa, sillä niissä on joitakin outoja pyörteitä jotka voivat imaista sisään kallioon...”

”Näin sademetsässä albiinolapsen. Tansaniassa on albiinoja eniten koko maailmassa. Täällä niitä vainotaan. Lapset kidnapataan ja silvotaan, sillä albiinon luiden uskotaan tuovan onnea.”

”Pysähdyimme maistamaan paikallista banaaniolutta ja katselin paikallisten heimonaiden juopottelua.”

"Juttelin suomalaisen naisen kanssa, joka työskentelee orpokodissa. Hän oli kieltäytynyt menemästä sinne enää töihin, elleivät he lopettaisi lasten ruoskimista ja lyömistä. Huuto on niin kamalaa. Johtajat olivat luvanneet olla lyömättä lapsia niinä päivinä kun suomalaiset ovat siellä töissä.."

"Pesin kaivolla pyykkiä kun viereeni ilmestyi metrin kokoinen kilpikonna. Sisällä kaverit katsoo menolippu Mombasaan elokuvaa. Taitaa kaikilla olla vähän koti-ikävä kun pitää katsoa suomileffaa😊"

"Aloitin päiväni vankilalla pelaten tuomaani muistipeliä. Tiskasin astiat maassa ämpäreissä, minulla oli saippuaa ja jokin merikasvin rämmälä jolla hinkkasin astioita aamupuurosta. Pelasimme jalkapalloa ja sen jälkeen aloitimme lasten pyynnöstä luennon ensimmäisestä maailmansodasta."

"Piirsimme unelmakarttaa. Mikä minusta tulee isona? Lapset haaveilivat rap-artistin urasta, yksi poliisin urasta. Yksi poika sanoi ettei halua haaveilla mistään niin kauan kuin on vankilassa. Haaveilu olisi turhaa. Yksi pojista kirjoitti unelmakarttaansa minun nimen."

"XXX ei saa mennä naimisiin poikaystävänsä kanssa, koska hän on itse muslimi ja mies on kristitty."

"Teimme vankilalla matikan tasotestin. 12-vuotias poika ei osaa yhtään matikkaa eikä tiennyt mitä on 1+1. Tästä ei voi mennä suunta kuin ylöspäin!"

"Pidin tänään tunnin swahilin kielellä aiheena afrikka ja tansania! Lapset eivät tienneet että Nelson Mandelan kädenjälki kuvastaa afrikan maanosaa. Heistä oli hauska kuulla, että Zimbabwen ensimmäinen presidentti oli nimeltään banaani. Opetin orjuuden historiasta. Lapset eivät tienneet että, myös yli miljoona eurooppalaista tuotiin orjaksi aikoinaan pohjois-afrikkaan. Puhuin lapsityövoimasta ja eläinten suojelemisesta, vaarallisimmista eläimistä ja siitä, miten pitää toimia jos joutuu esim käärmeen puremaksi. Puhuimme myös puhtaan veden merkityksestä ja sen saamisen vaikeudesta. Afrikkalaisten ja aasialaisten pitää kävellä keskimäärin 6km kerääkseen vettä. Suomessa meille tulee juomavesi hanasta."

"Opetin afrikasta aiheena etelä-afrikka eli sateenkaarikansa. Siellä virallisia kieliä on 11. Puhuimme eri kielistä ja uskonnoista. Afrikassa puhutaan kaiken kaikkiaan yli tuhatta kieltä."

"Voi miten innoissaan ja ylpeitä lapset olivat kuullessaan, että maailman pisin joki Niili sijaitsee Afrikassa. He eivät voineet uskoa sitä todeksi!"

"Kukaan vankilan lapsista ei ollut nähnyt norsua, virtahepoa, leijonaa tai apinaa. Niitä näkee vain kansallispuistossa ja sinne maksaa liikaa."

"Yritin selittää lapsille, mistä heidän valtionsa saa rahaa: Sokeri, olut, tupakki, sisali, timantti, kulta, rauta, soodapöly, suola, sementti, öljy, kengät ja puutuotteet...vientiin menee kultaa ja kahvia sekä puuvillaa ja cashew pähkinöitä."

"Tänään sain opetettu yhdelle pojista numerot 1-8!"

"Töiden jälkeen lähdin basaareille ostamaan lapsille naruja, joilla he voisivat tehdä lisää koruja , jotta he saisivat lisää rahaa ruokaan. Söin päivälliseksi lettuja avokado-ja kaalisalaatilla. Iltapäivällä menin kuntosalin alueelle uimaan."

"Aloitimme aamun vankilalla papujen putsaamisella. Lajittelin pavut sydämen muotoisiin kuvioihin ja pojilla oli hauskaa. Toimme TVL-talolta lapsille kitaran lainaan, jota osa soitti ensimmäistä kertaa. Kastelimme mangopuut. "

"Päivän aihe oli käsihygienia. Lapset syövät ugalia eli maissipuuroa käsin eivätkä pese käsiään..Pojat eivät uskoneet, että yhden kynnen alla on 5.5miljoonaa bakteeria. He ajattelivat että niitä olisi ennemminkin viisi..Maalasimme yhden pojan käden vesiväreillä ja näytimme konkreettisesti miten bakteerit tarttuu kätellessä."

"Kun ensimmäinen maailmansota oli käyty aloimme toisen maailmansodan opettamisen."

"Tähään tehtiin origameja. Istuimme betonilattialla ja hämähäkit kiipeili seinissä. Osa lapsista oirehtii kovasti ja ikävä vapauteen on kova. Osalla meillä on tosi hauskaakin. Voisinkohan rakastaa jokaisen lapsen ehjäksi viidessä viikossa, oliskohan se mahdollista?"

"Illalla yritimme katsoa leffaa mutta eihän täällä mitkään sähköt toimi ikinä 10minuuttia kauempaa....mun sänky on täynnä kirppuja ja alan tulee hulluksi tän kutinan kanssa. Nyt on ukkosmyrsky. Ihanaa jos pääsis kaikesta tomusta eroon."

"Nyt on juhlapäivä. Presidentti astuu virkaansa. Eli vapaapäivä. Mutta mä meen töihin. Kauhee ikävä lapsia. Luennoimme tupakasta ja sen haitoista. Tarkastin läksyt joita olen alkanut antamaan osalle lapsista. Laskettiin matikkaa. Kerroin että yksi tupakka vähentää ikää 11minuuttia. Poikien arvaus oli vuosi, puoli vuotta tai yksi kuukausi☺"

"Tänään itkin onnesta. XXX oli päässyt pois vankilasta."

"Pojat opettivat minua tekemään koruja."

"Hetki kun ulkona tulee pimeää en uskalla liikkua siellä yhtään. Eikä se turvallista olekaan."

"Olin nyt kolme tuntia rämpinyt nilkkoja myöden mudassa basaareilla ja kahden tunnin tinkaamisen jälkeen onnistuin ostamaan vankilalle pojille bokseja samaan hintaan, kuin mitä paikalliset olisivat maksaneet."

"Tänään vuorasimme savimajani seinät lehmänlannalla. Tein sekotuksen itse. Siihen meni puoli päivää."

"Tänään pukeuduin kauniin oransseihin, löysiin vaatteisiin ja sain kehuja noin parilta kymmeneltä ihmiseltä siitä, miten afrikkalaiselta näytän."

"Menin tänään hindutemppeleihin, mutta se oli kiinni. Kiertelin kaupungilla ja moni kiittelee että tulin auttamaan heidän maahan. Otin aurinkoa takapihalla kunnes kukko ja kana tuli nokkimaan jalkaani."

"Halujen eriparillisuustila. Suomessa kukaan ei halua kanssani naimisiin ja täällä kaikki☺"

"Kolme päivää safarilla. Heräsin yöllä siihen kun teltan vieressä oli viisi leijonaa ja 2 leopardia. "

"Aamupala jäi kesken kun norsu löntysteli meitä kohti. Piti siirtyä autoon turvaan."

"..ihailin maisemaa 20 virtahevon lilluessa järvässä."

"Serengeti ja Ngorongoron kansallispuisto. Tähän ei oikein tahdo löytyä sanoja. The big five on nyt bongattu!"

"Eihän se kiva ole lähteä yöllä kyykkypissalle jos puhveli seisoo muutaman metrin päässä."

"Tänään menin hiv-positiivisten lasten päiväkotiin. Lapsi oli 32 ja heidän käytöksestään olisin voinut kirjoittaa pitkän analyysin.. Kun heidän opettaja antoi heille lelulaatikon matematiikan tuntien päätteeksi, hyökkäsivät lapset lelujen kimppuun eivätkä kyenneet leikkimään niillä sillä he vain pitivät leluista kaksin käsin kiinni..."

"Tänään menin orpokotiin. Lapsia oli yli 50 ja kotona tajusin, että kukaan heistä ei osannut puhua. Heidän kielellinen kehitys oli jäljessä, sillä kukaan ei puhunut heille. Vanhimmat lapset olivat jo neljän vanhoja."

"Orpokodin jälkeen jouduin pesemään vaatteeni ja itseni välittömästi, sillä haisin niin kovin pissalle..."

"Pidämme rentoutusharjoitusta vankilalla. XXX makaa kainalossani hänen sängyllään ja hänestä harjoitus on maailman paras juttu. Kaikki lapset ovat niin rentoutuneita. Yksi vapaaehtoistyöntekijä lukee harjoitusta

sekä swahiliksi että englanniksi ja kuuntelemme hänen ohjeistuksiaan. Katselen pojan malariaverkkoon ja nieleskelen itkua. Niin paljon rakkautta maailmassa. Niin paljon epäreilua.”

”yksi poika söi paperin, kun kirjoitti väärin. On niin noloa tehdä kirjoitusvirhe.”

”Menimme hienoon etiopialaisravintolaan syömään. Tarjoilija tuli hopeakannun kanssa pesemään käteni pöytään.”

” Aamupalaksi söin avokadon ja mysliä. Sitten lähdimme porukalla parin tunnin ajomatkan päähän järvelle kanoottiretkelle. Matkalla ihailin maisemia, kauneutta ja kamaluutta. Tiet on huonossa kunnossa ja vuohet/lehmät hidastavat matkaa...Järvi on iso kraatteri ja sen toisella puolella on Kenia. Päätin meloa Keniaan asti ja tuntien melomisen jälkeen pääsin vihdoinkin viimein Keniaan!”

”Illalla katsoimme leffan Veritimantti. Vuonna 2003 afrikassa oli 200 000 lapsisotilasta. Yhtäkkiä joku huutaa verannalla. Siellä on kämmenen kokoinen tarantella, mikä meidän pitää turvallisuussyistä tappaa.”

”Yö oli levoton. Yskin taukoamatta. Hiekkapöly on kamalaa....”

”Vankilan pojat on todella ihastuneita hiuksiini. Olen saanut huijattua heitä uskomaan, että vaaleissa hiuksissa on tuntoaisti.”

”Koko ilta TVL talolla pussiteltiin riisiä ja papuja ruoka-avuksi köyhille. Ihanaa kun voidaan järjestää lapsille hieno joulujuhla ja he saavat lahjatkin.”

”Masai-markkinoilta ostin autonrenkaista tehdyt kengät tuliaisiksi siskon miehelle.”

”Helen haluaisi niin kovin minusta hänen miehensä toisen vaimon, koska pitää musta niin paljon.”

”Tänään taisin saada auringon pistoksen kun olin masai-miesten mukana paimentamassa karjaa puoli päivää.”